

**MELD
PUNT**

**Grensoverschrijdend
Gedrag RKK**

Jaarverslag 2017

**R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
1 januari 2017 tot en met 31 december 2017**

1. Woord vooraf

Sinds 1 mei 2015 kunnen meldingen van grensoverschrijdend gedrag in de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland worden gedaan bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

Dit verslag van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag betreft de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017. Dit jaar heeft de voorzitter van de Klachtencommissie diverse beslissingen genomen omtrent de vraag welke gedragingen kunnen worden gekwalificeerd als “grensoverschrijdend gedrag” in de zin van de Gedragscode Pastoraat. Ook is in twee gevallen een oordeel gegeven over termijnoverschrijding.

Bij decreet van 16 mei 2017 hebben de Nederlandse diocesane bisschoppen bepaald dat de geldingsduur van de vigerende Gedragscode Pastoraat wordt verlengd tot 1 mei 2018. Ook de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) verlengde aldus de geldingsduur van de huidige gedragscode, dit in afwachting van de evaluatie van deze Gedragscode.

Het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag omvat:

1. de Raad van Toezicht;
2. de Meldpuntfunctionaris, tevens secretaris van de Klachtencommissie;
3. de Klachtencommissie.

De Meldpuntfunctionaris en de leden van de Klachtencommissie worden op voordracht van de Raad van Toezicht door de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR voor een periode van vijf jaar benoemd.

2.1 De Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van het Meldpunt bestond in 2017 uit:

- de heer mr. P.A.G. Cammaert, voormalig burgemeester van respectievelijk Simpelveld, Oldenzaal en Velsen. Van 1 januari 2017 tot en met oktober 2017 was de heer Cammaert waarnemend burgemeester van de gemeente Sluis;
- de heer mr. drs. Th.E.M. Wijte, voormalig burgemeester van Budel en IJsselstein. De heer Wijte was tot december 2017 werkzaam als rechter-plaatsvervanger bij de rechtbank Rotterdam, locatie Dordrecht;
- de heer drs. S.W.J.G. Schelberg, voormalig burgemeester van Schermer en de gemeente Teylingen. Sinds juli 2012 is de heer Schelberg burgemeester van de Overijsselse gemeente Hengelo.

De Raad van Toezicht heeft tot taak om namens de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR toezicht uit te oefenen op het functioneren van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. De Raad van Toezicht doet jaarlijks schriftelijk verslag aan de Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR van de werkzaamheden van het Meldpunt in het voorafgaande jaar.

De Raad van Toezicht heeft in 2017 één keer vergaderd, op 16 maart 2017.

2.2. De Meldpuntfunctionaris

Mevrouw mr. L. Sanders was in 2017 de Meldpuntfunctionaris van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

2.3 De Klachtencommissie

De Klachtencommissie bestond in 2017 uit:

- de heer mr. N.J.M. van Etten als voorzitter van de Klachtencommissie. De heer Van Etten was tot aan zijn pensionering werkzaam als senior raadsheer in het Gerechtshof 's-Hertogenbosch;
- de heer mr. dr. A.P.H. Meijers, universitair hoofddocent canoniek recht van de Faculteit Katholieke Theologie van de Universiteit van Tilburg als vice-voorzitter van de Klachtencommissie;
- mevrouw drs. L. Erftemeyer, pedagoge en onder meer werkzaam als bemiddelaar voor Perspectief Herstelbemiddeling, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- mevrouw drs. N.A.M. van Beelen, psychologe, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- de heer mr. P.R.M. van der Ven pr., emeritus ziekenhuispastor, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende';
- pastoor mr. drs. J.C.M. Steenvoorden pr. als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende';
- mr. L.J.M. Janssens o.carm. als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende'.

In 2017 hebben er geen reguliere zittingen van de Klachtencommissie plaatsgevonden. De voorzitter van de Klachtencommissie heeft vier melders uitgenodigd voor een gesprek in het kader van de ontvankelijkheid van de klacht. Twee melders zijn op deze uitnodiging ingegaan.

De Klachtencommissie is in 2017 één keer bijeengekomen in een plenaire vergadering om ervaringen uit te wisselen en inhoudelijke punten af te stemmen. Gesproken is onder meer over de werkwijze van het Meldpunt met het oog op de regeling voor "schrijnende gevallen" van seksueel misbruik in het verleden en over het Reglement R.K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. Ook is gesproken over mogelijkheden om de publiciteit ten aanzien van (het bestaan van) de klachtmogelijkheid bij het Meldpunt te verbeteren.

3. Ontvangen meldingen

In de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 zijn bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag nagenoemde 12 meldingen binnengekomen:

- Melding 1 betreft een formele klacht waarin klager stelt dat hij in de periode waarin hij werkzaam is geweest als diaken (2000-2009), is tegengewerkt bij zijn werkzaamheden en ook overigens onheus is bejegend door diverse personen van het bisdom waarin hij werkzaam was. De klacht is door de voorzitter van de Klachtencommissie bij beslissing d.d. 24 januari 2017 niet-ontvankelijk verklaard wegens termijnoverschrijding en ook zijn de verweten gedragingen niet te kwalificeren als grensoverschrijdend gedrag in de zin van artikel 5.2 van de Gedragscode Pastoraat;

- Melding 2 betreft een anonieme melding van seksueel misbruik van een minderjarige door vrijwilligers van een niet nader genoemde parochie. De melder heeft niet gereageerd op de vraag van de Meldpuntfunctionaris om nadere gegevens;
- Melding 3 betreft een melding van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag door een lid van een religieuze beweging jegens een meerderjarige vrouw. Dit heeft zich meer dan 2 jaar geleden en in het buitenland afgespeeld. Op 16 maart 2017 heeft een gesprek met de meldster, haar echtgenoot, de voorzitter van de Klachtencommissie en de Meldpuntfunctionaris plaatsgevonden. De meldster is bekend met de mogelijkheid om aangifte bij de politie te doen. De bovengenoemde religieuze beweging is geen lid van de KNR en heeft de Gedragscode Pastoraat niet ondertekend. Via de hulpbisschop van het bisdom waarin deze religieuze beweging in Nederland is gevestigd, is actie ondernomen naar de Congregatie van de Geloofsleer. Ook heeft de betreffende hulpbisschop contact gezocht met de politie in Nederland;
- Melding 4 betreft een 'bejegeningklacht' van een jonge man tegen een jongerenwerker van een parochie. De melder heeft aangegeven graag met de jongerenwerker in gesprek te gaan. De Meldpuntfunctionaris heeft contact opgenomen met de jongerenwerker en deze heeft aangegeven open te staan voor een gesprek. De melder kon hiertoe rechtstreeks contact met de jongerenwerker opnemen. De Meldpuntfunctionaris heeft dit aan de melder doorgegeven. Nadien heeft de Meldpuntfunctionaris niet meer van de melder vernomen. Aan de melder is uiteindelijk bericht dat het dossier wordt gesloten;
- Melding 5 betreft een klacht tegen een priester-religieus (voorheen werkzaam binnen een bisdom). Klager stelt dat aangeklaagde in de periode vanaf 18 oktober 2016 tot en met 23 februari 2017 weigerde klager (en zijn gezinsvoogd) te woord te staan. De klacht is bij beslissing d.d. 14 april 2017 niet-ontvankelijk verklaard door de voorzitter van de Klachtencommissie, omdat hetgeen klager heeft aangevoerd niet kan worden aangemerkt als grensoverschrijdend gedrag zoals omschreven in artikel 5.2 van de Gedragscode Pastoraat;
- Melding 6 betreft een melding van een meerderjarige vrouw van seksueel grensoverschrijdend gedrag door een jongerenwerker van een parochie. De meldster heeft daarvan melding gedaan bij de politie. De melding is op uitdrukkelijk verzoek van de meldster tevens doorgegeven aan het betreffende bisdom. Vanuit het bisdom is de meldster drie keer benaderd met de vraag of zij haar melding wenst om te zetten in een formele klacht. De meldster heeft de meldpuntfunctionaris laten weten dat zij dit niet wil. Het dossier is daarna door de Meldpuntfunctionaris gesloten;
- Melding 7 betreft een melding van verduistering door een priester. Omdat de meldster de Nederlandse taal niet goed machtig is, heeft de voorzitter van de Klachtencommissie haar in juli 2017 uitgenodigd, met een tolk, voor een gesprek om haar klacht nader toe te lichten. Meldster was wegens een medische behandeling in het buitenland niet in staat om op de afspraak te verschijnen. Aan meldster is gevraagd te laten weten wanneer zij weer in Nederland is. In december 2017 heeft de Meldpuntfunctionaris meldster gevraagd naar haar actuele situatie. Hierop is tot 31 december 2017 geen reactie vernomen;
- Melding 8 betreft een melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag omstreeks 2008 van een pastoor jegens een meerderjarige vrouw. De Meldpuntfunctionaris heeft de mogelijkheid van het doen van aangifte bij de politie met de meldster besproken en de meldster uitgenodigd voor een gesprek met de voorzitter van de Klachtencommissie om de ontvankelijkheid van de klacht te bespreken. Dit omdat sprake is van overschrijding van de termijn van 2 jaar. De meldster heeft laten weten niet op deze uitnodiging in te willen gaan, omdat ze zich niet serieus genomen voelt. De Meldpuntfunctionaris heeft hierop contact gezocht met meldster om haar uit te leggen dat haar melding wel degelijk serieus genomen wordt en daarom ook een gesprek noodzakelijk is. Vervolgens is geen reactie meer vernomen. Aan de meldster is bericht dat het dossier wordt gesloten;

- Melding 9 betreft een melding van een vrouw wier meerderjarige vriendin tevens slachtoffer is geworden van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag binnen dezelfde beweging als in melding nummer 3. De Meldpuntfunctionaris heeft hierover wederom contact gehad met de hulpbisschop van het betreffende bisdom en de meldster is ook gewezen op de mogelijkheid om aangifte bij de politie te doen. De Meldpuntfunctionaris heeft de meldster gevraagd dit ook aan haar vriendin aan te bevelen;
- Melding 10 betreft een melding van een voormalige novice over grensoverschrijdend gedrag door degene die destijds zijn hogere overste was. De novice was ten tijde van het grensoverschrijdend gedrag meerderjarig. De melder is uiteindelijk niet ingetreden bij de religieuze orde/congregatie. Aan de melder is gevraagd of hij een formele klacht wenst in te dienen door middel van een klaagschrift. De melder vindt dit een moeilijke stap en wil hier nog over nadenken. Vervolgens is de melder twee keer gevraagd of hij zijn klacht nog wil doorzetten. Hierop heeft de Meldpuntfunctionaris geen reactie vernomen. Aan de melder is uiteindelijk bericht dat het dossier wordt gesloten;
- Melding 11 betreft een melding van een meerderjarige vrouw betreffende grensoverschrijdend gedrag door een kapelaan. De meldster heeft tijdens een Lourdesreis in 2017 bepaalde opmerkingen en gedragingen jegens haar van een kapelaan die mee was op de reis ervaren als flirten. Zij wil dat de kapelaan via het betreffende bisdom hierop wordt aangesproken. De Meldpuntfunctionaris heeft contact gezocht met het bisdom waarna het bisdom de melding heeft besproken met de kapelaan. Meldster wil geen formele klacht indienen. Haar is bericht dat het dossier wordt gesloten;
- Melding 12 is aanvankelijk gedaan bij de vertrouwenspersoon van het bisdom. De vertrouwenspersoon heeft de meldster doorverwezen naar het Meldpunt. Een familielid van een emeritus-pastoor beklagt zich over de wijze waarop een bevriende pastoor is omgegaan met de belangen van haar dementerende oom. Aan de meldster gevraagd of zij de melding wenst om te zetten in een formele klacht. Hierop heeft de Meldpuntfunctionaris, ook na een tweede verzoek, geen reactie vernomen. Aan de meldster is uiteindelijk bericht dat het dossier wordt gesloten.

Behandeling in 2017 van twee in 2016 ingediende klachten:

- 1) Een klacht van de nabestaanden van een overledene tegen een pastoor die door de overledene als enig erfgenaam is benoemd. Deze zaak is aangehouden in afwachting van de uitkomst van de nog lopende civiele procedure;
- 2) Een klacht van seksueel grensoverschrijdend gedrag jegens een meerderjarige. Na een gesprek van de voorzitter van de Klachtencommissie met klaagster en haar advocaat in juli 2017 is de klacht middels een voorzittersbeslissing d.d. 26 juli 2017 niet-ontvankelijk verklaard wegens termijnoverschrijding.

4. Colofon

Dit jaarverslag is aangeboden aan de Nederlandse Bisschoppenconferentie en de KNR door de Raad van Toezicht van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
Goeman Borgesiuslaan 77
3515 ET UTRECHT
E contact@meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl
T 06 24 955 899